

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 30 mei 2023

Onderwerp: financiële stukken recreatieschappen voor zienswijzen

Kenmerk: 772861/2025209

Bijlagen: 7 (brief GS aan PS, Voordracht met besluit, financieel overzicht bij voordracht en financiële stukken van vier recreatieschappen)

1. Inleiding

Op grond van artikel 58b en 59 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en op grond van de gemeenschappelijke regelingen van de desbetreffende recreatieschappen worden de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de deelnemende provincies in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen in te dienen over de concept jaarrekeningen, begrotingswijzigingen en begrotingen van recreatieschappen.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

Vanuit bestuurlijk, beleidsmatig en financieel oogpunt is het van belang dat er aandacht is voor verbonden partijen waar de provincie een financiële en/of bestuurlijke relatie mee heeft. De provincie Noord-Holland neemt deel in de gemeenschappelijke regelingen van vijf recreatieschappen:

- Recreatieschap Spaarnwoude,
- Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer,
- Recreatieschap Twiske- Waterland,
- Recreatieschap Groengebied Amstelland,
- Plassenschap Loosdrecht e.o.

Recreatieschappen zijn opgericht om laagdrempelige recreatie dicht bij de stedelijke bebouwing mogelijk te maken. De recreatieschappen worden gefinancierd door de bijdragen van de participanten en uit huur- en pachtopbrengsten. De bovengenoemde eerste vier recreatieschappen, hebben hun uitvoerende taken via een raamcontract uitbesteed aan Recreatie Noord-Holland NV (RNH). Het Plassenschap Loosdrecht e.o. heeft de uitvoerende taken uitbesteed (sinds 2022) aan de gemeente Wijdmeren middels een dienstverleningsovereenkomst.

RNH en de gemeente Wijdmeren bieden jaarlijks middels de begrotingen van de recreatieschappen een totaalpakket aan diensten aan. Tot de uitvoerende taken van RNH en de gemeente Wijdmeren behoort ook het opstellen van jaarrekeningen, begrotingswijzigingen en begrotingen.

Plassenschap Loosdrecht e.o.

De financiële jaarstukken van het Plassenschap Loosdrecht e.o worden na de vergadering van het Algemeen Bestuur (plassenraad) op 12 mei 2023 datum aangeboden aan de Staten en naar verwachting behandeld in de juli of oktober vergadering van de staten.

De samenwerking rond het Plassenschap is in 2022 opnieuw vormgegeven. De beheerorganisatie Recreatie Midden-Nederland is opgeheven en de gemeenschappelijke regeling wordt aangepast naar een beleidsarme bedrijfsvoeringsorganisatie. De uitvoering van de taken is belegd middels een dienstverleningsovereenkomst bij de gemeente Wijdmeren, die tevens een deelnemer is van het Plassenschap.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

De resultaten uit de jaarrekeningen 2022 zijn in de bijlage bij deze voordracht in beeld gebracht. De resultaten komen ten laste van de algemene reserve van de betreffende recreatieschappen ofwel worden daaraan toegevoegd.

De concept jaarrekeningen 2022, concept begrotingswijzigingen 2023 en conceptbegrotingen 2024 zijn gebaseerd op door de dagelijks besturen vastgestelde financiële uitgangspunten. Deze stukken zijn door de dagelijkse besturen voorlopig vastgesteld en aan de deelnemers voor zienswijzen aangeboden.

Mede door de hoge inflatie is het noodzakelijk om de indexatie regels van de 4 door RNH beheerde recreatieschappen te actualiseren. Dankzij de aanpassingen is het mogelijk om met actuele cijfers te werken. Deze werkwijze verstevigt de financiële basis van de recreatieschappen. Conform de gemaakte afspraken in de gemeenschappelijke regelingen hebben de algemeen besturen van deze schappen de nieuwe regels goedgekeurd. Deze zijn vervolgens verwerkt in de begrotingswijzigingen 2023 en de programmabegrotingen 2024.

Index

De gevolgen voor indexatie in begrotingswijziging 2023 worden behalve Spaarnwoude binnen eigen begroting opgelost. Voor 2024 heeft de indexatie uiteraard gevolgen voor hogere deelnemersbijdrage dan waar wij eerder rekening mee hebben gehouden:

<u>Recreatieschap</u>	<u>2023-2024</u>	<u>2025-2026-2027</u>
SPW, GGA, TW	8,2%	3,9%
RAUM	7,1%	3,6%

Voor Spaarnwoude (SPW), Groengebied Amstelland (GGA) en Twiske-Waterland (TW) is de toelichting van RNH voor de indexatie: het recreatieschap hanteert voor de prijsindexatie het inflatiecijfer volgens het CBS (gemiddeld CPI eerste 6 maanden (jan-juni) i.p.v. CPI november). Het indexatiecijfer voor 2023 en 2024 komt uit op 8,2%. De meerjarenraming is door gerekend op basis van het gemiddelde van laatste 3 jaar met het indexcijfer van 3,9%.

Voor het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM): het recreatieschap hanteert voor de prijsindexatie het door de regietafel Noord-Holland Noord bepaalde cijfer. Het indexatiecijfer voor 2023 en 2024 is in het laatste kwartaal van 2022 bekendgemaakt en komt uit op 7,1%. Voor de meerjarenraming 2025 t/m 2027 in de programmabegroting gaan we uit van een gemiddelde index NHN over de laatste 3 jaar. De meerjarenraming is doorgerekend met het indexcijfers van 3,6%.

Hoofddoelstelling van recreatieschappen

Het doel van recreatieschappen is conform de vastgelegde gemeenschappelijke regelingen:

- a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie;
- b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
- c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Activiteiten van recreatieschappen dragen bij aan deze doelen. Daarnaast geven de vigerende visies van recreatieschappen en het beleid van de participanten richting aan de activiteiten van recreatieschappen.

Een selectie van actuele ontwikkelingen voor 2024 bij recreatieschappen

Recreatieschap Spaarnwoude

- Uitvoering geven aan projecten Spaarnwoude Park waar eerder bestuurlijk akkoord voor is gegeven:
 - afronding gebiedsproces met werving kandidaat herontwikkeling fort benoorden Spaarndam;
 - revitaliseren van ontvangstgebied Groene Weelde met een nieuwe natuurinclusieve entree, een natuurspeeltuin en hondentrimparcours;
 - opknappen buitenruimte ontvangstgebied Zorgvrij;
 - werving van een kandidaat voor herontwikkeling boerderij Lage Dijk;
 - doorontwikkeling agrarisch-educatieve speelplek Plesmanhoek.
- Optimaliseren NNN: bijvoorbeeld versterken van verbinding tussen Nationaal Park Zuid Kennemerland en Spaarnwoude, gebiedsproces Duurzaam Dijkland, bewonersinitiatief voor meer biodiversiteit in park Vijfhuizen.
- Afronden geboortebos in Park Zwanenburg t/m 2025;
- Realisatie zonneweide Schoteroog;

Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Alkmaarder- en Uitgeestermeer levert door haar reguliere werkzaamheden en projecten een directe bijdrage aan deze opgaven:

- RAUM is nu en in de toekomst het watersporthart van de regio;
- Openheid en relatie met omliggende natuurgebieden;
- Ontwikkeling gebruik en voorzieningen;
- Ontwikkelen en behouden breed maatschappelijk draagvlak.

Belangrijke strategische voorwaarden daarbij zijn:

- Duidelijkheid over de maatschappelijk gewenste toekomstige ontwikkeling van het RAUM conform de visie en het bijhorende Uitvoeringsprogramma;
- Het verkrijgen van voldoende draagvlak bij participanten en stakeholders voor de gebiedsontwikkelingen;
- Een financieel sluitende meerjarenbegroting.

Recreatieschap Twiske-Waterland

- Uitvoeren van projecten uit het uitvoeringsprogramma;
- Omvormen van de Marsen tot zorgboerderij;
- Samenwerking in de Veen & Poldercoalitie Laag Holland voor het realiseren van het IBP Vitaal Platteland Amsterdam Wetlands;

- Uitwerken en (mede)realiseren van het recreatief netwerk en buitenpoorten;
- Begeleiden recreatieve meekoppelkansen Markermeerdijken.

Recreatieschap Groengebied Amstelland

- In standhouden en bevorderen variatie in beheerdoeltypen, inzetten van onderhoud voor vergroting biodiversiteit en het meewerken aan uitvoering van zelfbeheer in de stadsranden;
- Een bijdrage leveren aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen door onder meer het betrekken van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt bij beheer en onderhoud;
- Samenwerking met partners in natuur- en landschapsbeheer (kennis en ondersteuning), het versterken van de natuurwaarden en deze bekend en beleefbaar maken;
- In standhouden van routevoorzieningen en aantrekkelijk, schoon, heel en veilig houden van de recreatiegebieden;

Reactie provincie

Financien

Besturen van recreatieschappen leggen u zo reëel mogelijke conceptbegrotingen voor. De aangeboden conceptbegrotingen vertalen het ambitie- en uitvoeringsprogramma's en de effecten die vanuit de samenleving kenbaar worden gemaakt in cijfers. De aangeboden financiële stukken laten een stabiele financiële positie bij de recreatieschappen zien.

Er wordt voor 2024 een hogere indexatie van deelnemersbijdragen gevraagd door recreatieschappen. In de conceptbegrotingen van 2024 zijn gevolgen van de indexatie van 8,2% en 7,1% verwerkt.

Provincie draagt als deelnemer jaarlijks een groot bedrag aan recreatieschappen bij en tevens bevordert de provincie via subsidies vanuit verschillende regelingen de recreatie in Noord-Holland. Met een hogere indexatie in 2023 en 2024 kunnen recreatieschappen de hoge inflatie dit jaar en volgend jaar het hoofd bieden. Door onze bijdragen met een flinke indexatie te verhogen, stellen wij recreatieschappen in staat hun taken op een goed niveau te kunnen uitvoeren. Daarbij willen wij recreatieschappen nadrukkelijk vragen om zeer kritisch te zijn bij de uitgaven. Met name bij nieuwe ontwikkelingen die om extra budgetten vragen zal het recreatieschap keuzes moeten maken en prioriteiten moeten stellen.

Stemverhouding in recreatieschappen

Per 1-7-2022 is de vernieuwde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De wet voorziet in verschillende vormen van samenwerking tussen provincies, gemeenten en waterschappen. Dit kan op verschillende niveaus. Variërend van een 'lichte' bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO), zoals het Plassenschap Loosdrecht e.o. vanaf 1-1-2023, tot een 'zware' gemeenschappelijke regeling (GR) waarbij zowel een gedeputeerde als een Statenlid lid zijn van het AB, zoals Recreatieschap Spaarnwoude. Met de wetswijziging wordt getracht de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te vergroten. Het algemene beeld is dat volksvertegenwoordigers een te grote afstand ervaren tot GR-en. De wetswijziging heeft als uitgangspunt dat volksvertegenwoordigers van o.a. de provincie meer mogelijkheden krijgen om invloed te hebben op de besluitvorming binnen de, in deze wet, genoemde vormen van samenwerking.

Gevolg is dat bij alle vormen van samenwerking die onder deze wet vallen de GR aangepast moet worden zodat deze in lijn is met bestaande wet- en regelgeving. Zo ook bij de volgende recreatieschappen: RAUM, GGA, SPW en TW.

Deze opdracht wordt momenteel namens deze 4 recreatieschappen door RNH uitgevoerd. De regel is dat bij het wijzigen van een GR de organisatie zelf met een voorstel komt naar de deelnemers. Doordat de GR-en van de recreatieschappen alleen bestaan uit een AB en een dagelijks bestuur (DB) valt deze rol toe aan RNH als opdrachtnemer van diezelfde recreatieschappen.

De gemeenschappelijke regeling van het LSD is per 1-1-2023 omgevormd tot een BVO. De nieuwe regeling is reeds in lijn gebracht met de vernieuwde Wgr en valt daarmee buiten de scope van deze wijziging.

Provincie heeft het moment van de aanpassing van de GR'en in recreatieschappen willen benutten om ook de stemverhouding in de recreatieschappen tegen het licht te houden. Op verzoek van de provincie zijn bij de recreatieschappen RAUM, GGA, SPW en TW. begin dit jaar ambtelijke gesprekken geweest over de stemverhouding. Bij SPW en GGA is de stemverhouding goed en kan zo gelaten worden. Bij TW is er bereidheid om de stemverhouding te wijzigen en de provincie meer stem toe te kennen. Bij RAUM bleek ambtelijk helaas geen draagvlak te zijn om de stemverhouding aan te passen. Op bestuurlijk niveau is bij het RAUM nog geen discussie over stemverhouding gevoerd. Wij stellen u voor nu een zienswijze hierover op te nemen om de bestuurlijke discussie in het AB van dit recreatieschap aan te gaan.

Zienswijzen provincie:

Wij stellen u voor met de financiële stukken van de vier genoemde recreatieschappen in te stemmen en de onderstaande zienswijze vast te stellen:

Wij stemmen met uw financiële stukken in, waarbij wij onze deelnemersbijdrage met door u gevraagde hogere indexatie verhogen. Wij menen dat wij u hiermee in staat stellen uw taken op een goed niveau te kunnen uitvoeren. Daarbij vragen wij u nadrukkelijk kritisch te (blijven) zijn bij uitgaven. Met name bij nieuwe ontwikkelingen, zal het recreatieschap keuzes moeten maken en prioriteiten moeten stellen. Wij verzoeken u daarbij te kiezen voor de opties die binnen de financieel mogelijke ruimte van uw recreatieschap vallen en dus geen extra budgetten te vragen.

Tevens verzoeken wij het bestuur van het recreatieschap Alkmaarder en Uitgeestermeer in de nieuwe GR de huidige stemverhouding zodanig te wijzigen dat deze voor de provincie, maar ook voor de andere deelnemers, meer recht doet aan de financiële bijdrage.

4. Proces en procedure

Uw reactie op de financiële stukken van recreatieschappen versturen wij aan de dagelijkse besturen van de recreatieschappen.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

dhr. H.J. Schartman, plaatsvervangend provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 32-2023

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 30 mei 2023,

gelet op gelet op artikel 58b en 59 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

besluiten:

1. In te stemmen met de concept jaarrekeningen 2022, begrotingswijzigingen 2023 en begrotingen 2024 van:

- Recreatieschap Spaarnwoude,
- Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer,
- Recreatieschap Twiske-Waterland,
- Recreatieschap Groengebied Amstelland,

2. De volgende zienswijzen in te dienen op de bovengenoemde financiële stukken van recreatieschappen:

Wij stemmen met uw financiële stukken in, waarbij wij onze deelnemersbijdrage met door u gevraagde hogere indexatie verhogen. Wij menen dat wij u hiermee in staat stellen uw taken op een goed niveau te kunnen uitvoeren. Daarbij vragen wij u nadrukkelijk kritisch te (blijven) zijn bij uitgaven. Met name bij nieuwe ontwikkelingen, zal het recreatieschap keuzes moeten maken en prioriteiten moeten stellen. Wij verzoeken u daarbij te kiezen voor de opties die binnen de financieel mogelijke ruimte van uw recreatieschap vallen en dus geen extra budgetten te vragen.

Tevens verzoeken wij het bestuur van het recreatieschap Alkmaarder en Uitgeestermeer in de nieuwe GR de huidige stemverhouding zodanig te wijzigen dat deze voor de provincie, maar ook voor de andere deelnemers, meer recht doet aan de financiële bijdrage.

3. Uw reactie op de financiële stukken van recreatieschappen toe te sturen aan het dagelijks bestuur van de bovengenoemde recreatieschappen.

Haarlem, 10 juli 2023

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,